Gazar byriin prolitaarinar, negedegtii!

Janvaari 2
1934
№ 2 (1154)
DEEDE-YDE KOTO
Ceentrsojuuziin, 19.

Bur-Mongoliin Ynen

BK(b)N Bur. MK, BMASSR TGK ba Burprofsoviin eder byriin oorgan

X namiin moziin konfereenciin teleelegçedte—bolşoviigiin amarçalga!

X moziin namiln konfereencada

Soveed zasagiin togtosonoos koişo engersen X zil dotor kubiskaliin urida rossiiin impiralizmiin kolooni baisan Buriaad—Mongol oron komuniis namiin ketelberieer, olonzuun ziliin aakuin ba erdem sojoliin geeg dengi baidaliigi yndeseereni usadkakaas baitagai Soveed kolboontoi kamta respyyblig dotoroo socialiis ekonoomikiin beki buurliigi ba yndesen majagtai socialiis çanartai sojoliigi tyyke le yzegdeegyi teempeer kegzyylen çadasan, Menee B M respyyblig dotor kedee azaliin kollektiivzaaralni 65 % bolson 14 MTS, 18 MSS, 5 maliin sovkooznuud baiguulagdasan. Aza yiledberiin kegzeliin talaar stekostroi, aremz, TES, miasakombinaad, PVRZ g. m. jike jike ilne yiledbdrinyyd bytdegdesen ba byteegdeze baina. Erdem sojoliin kegzeltiin talaar men tuiliin jike ilaltanuud dabagdasan; ekin surguuliiin baga nasatan ilite deeree ekin şatiin surguulida surazai, jike nasatanii dun la nom biçeg medeke ygei jaadalni men usadkagdakiin tuil a kerezei. B M oron dunda a deede surguulinuudiigi em idkekiin talaar men jike ilaltanuudiigi tuilasan.

Ede bygede ialtanuudiin den yydni saja boltor dunda yjiin eegdengi baidaltai baisan. Buriaed—Mongol oronii impiraliizmaar darlagdasan aaziiin Duraadiin kile deereki Soveed kolboonii beki fropoost ba erdem sojoliin talaar cecegleze baisan socialiis sojoliin oaazis bolsoni nerçelene.

Ede bygede tyykete amzaltanuudai Buriaad—Mongol oroni kegzeltiin socialiis zam deere ceslen batadkasan ba caaşaa zam tyregeer socialiis zamaar kegzekiin bykii çukala nekecel yydiigi bii bolgoson.

Kolkooziin josonii kedee tosondo eceslen bekizeke yjede moziin namiin emkiin namiin bykii kedee toskonii emkinyyd mete gargasan jike ulas teriin endyyni bol gyiced usadkagdaa gyi angliin daisanii şine taagtig ta orozo kolkoozto şurgan tyyniigi „semeekeneer" dotorooso ni usadkakiin zorilgotoi koroloi lto yil'igi cag dotoroni ileryylze çadaagy, jabadal baisan. Moziin namiin angiiin seremziiin suladasanaas angiiin daisanii ylegdelnyydni kolkooznuudta oloor şurgan orkoos baitugai tedenii aagintanuudni namiin emkideç eseen bişner şurgasan. Ene ebeçentei baidaliigi cag dotorni ileryyleze, josotoi kemzee abaagyi deerees emki dotor ama galan bişebaidal tokiooldoson.

Ene ebeçentei baidaliigi namiin emki dotor usadkakiin talaar engersen namiin ceberlelge bol tuiliin jike kedelmeri kiize namiin emki dotoroos bykii ezendi oportuniis, şurgan orson angiiin daisanuud ba cagaantanii aluurça etegeedneriigi gargasanaas, manai moziin namiin emki bol daiçalkii kyçetei angiiin talaar ceber bolson. Ene bol manai namiin emkiin oirlin cagaa amagalan bişa baidalaas garkiin çukala ba gol zyilni men.

Kojordo'kioor manai kizaariin nek. Raazymoviin oroilolgotoi şine ketelberi bol ynekeeree bolşoviig josoor kizaariigi ketelberilen, tyyniigi amagalan bişe baidalaas garkiin zamda oruulazai.

Meneenii gol, gaiçalakui yyrge bol kabariin tariigada erkim sainaar beledkeze, tyyniigi amzaltataigaar engergen amagalan bişe baidaliigi usadkal azai.

Ene yyrgiin negen gol salbarini bol socialiis mal azaliin kegzelte. Enyynii talaar moziin namiin emkiin emene jike yyrge baina. Bide Buriaad oronii bolşoviiguud bol, namiin TK ba kolbooto zasagiin Buriaad—mongol ulasiigi SSRK-nii mal azaliin baaza bolgoko tukai egesen olon zaabarinuudiigi kangalta ygeigeer gyicedkeze. Ene bol bideniigi oirlin cagaa mal azaliin erkilelte deere eris kubilalta kiikigi ceke ujalgalazai.

Meneeder neegdesen 10 dugaar moziin namiin konfereence bol angigyi socialiis belgemiligi baiguuika kojordugaar taban ziliin kojordoki ziliin ekin deere kedelmerilezei. Ene ziliin emene tabigdasan jike, tyykete yyrgenyydni konfereenciin bykii kedelmeride toson, bodoto kereg deere jaaza gyicedkegdekiin ceke zaabarinuudiigi abaka.

Manai urigçaa daaçaltada angiiin daisanii gyiced usadkag daagyineer galzuu keçeelelte yzyylezei. Enyynii nege yzegdelni kojor tologoitoi yndesenii şoviniizmiiu: jike orosiin şoviniizmiin ba buriaadiin nacionaliizmiin syyliin yjede kyçelegdeze baisanaas ilerene.

Manai namiin emki bol angiiin seremziigi ulam deeşeni ergen emki dotoroo namiin ba ulasiin zifçamiigi kekizyylen jike orosiin ba buriaadiin nacionaliizmatai, baruunii ba „zyynii" oportuuiizmatai eris temecen kojordoki taban ziliin kojordoki zil dotor şiidken çadaka amzaltanuudiigi tuilaka yyrgetei azai.

Meneeder neegdesen 10 dugaar moziin namiin konfireence bol nek. Raazymoviin „Buriaad Mongol ulas Soveed kolboonii tyryy respyybligyydiin negen bolzo çadaka ba çadakaç josotoi" gesen zaabariigi oirlin cagaa jaaza gyicedkekiin delgemel todorkoi programiigi moziin namiin emkide eke josotoi

10-dugaar BM moziin namiin konfireence maodag!

Dneproopetroovskiin moziin kolkoozçonii teleelegçed neked Staalin ba Kaganooviçtoi uulzaba

Dekaabriin 23 eder Dnepropetrooski moziin (Ykraina) kolkoozçonii teleelegçed bol neked Staalin ba Kaganooviçotoi uulzaba' Tede teleelegçed jamar ba kedii kynyyd baisanba gekede ene zilde byke mozo dotoroo delgersen socialiis merii ceede erkim tyryylen garsan kolkooznuudaas tomilogdoson 50 udaarniguud bolno.

Kojor çaas-coo jikeken sonirkoltoigooor keereldekedee kolkoozçon nekeed bol neked Staalin ba Kaganooviçodo ene zilde Dnepropetroovskiin kolkooznuudiin dabasan jikeken gyicedlnyyd tukai keereze egebe.

Ede teleelegçediin dunda nege azalta ederte 12,15 ba 20 kilograam tariaa ba 2-3-7 tek. menge kyrtesen geke juu nege byle ailda (bişe bişe produgciigi toolon ygeigeer) 400 pyyde s ekilen 800 ba 1000 pyyd kyrter tariaa ba 1000 ekilen kojor gurba minga kyrter tekerig menge kyrtesen limenyyd kolkooznuudiin teleelegçed baika juma.

Tanai mozo dotoroo nege azalta eder deeree 3 kilograamaas baga tariaa abasan kolkooznuud bii juu?—geze nek. Staalin asuuba.

—Ygei, ene zilde manai mozo dotoroo tiime kolkooznuud ygei baina geze kolkoozçon teleelegçed kariuucaba.

Taa „karin sviooklo taridag nege kolkooziin teleelegçe bol tedenii kolkoozdo nege kolkoozçon bol dunda ziseegeer 50-50 ceentnir tariaa ba 20 20 kilograam saakar abasan begeed, zarimani kadaa 8 8 pyyd saakar abasan baina geze keerebe.

Tede teleelegçed bol gancakan kolkoozçonii aşag olzoni aguu jikeer nemeze baisaniigi bişe men tyynçelen kolkooznuudiin kamtalsan zeerini ba nen tyryyn kolkooznuudiin mal eskeberiin feermenyydiin yseltе tukai negen sanalaar temdeglesen baina.

„Kraasno Bogatiir" arteeliin geşyyn nek. Popooviç bol tyynii kolkoozdoni 4500 tolgoi konid, nege sain syynii—tavaariin feerme ba 204 tolgoi morid bii geze kelebe.

Nek. Milişteijen („Frajagaad") kelekeni:

—1929 ondo tus kolkooziigi togtooko yjedeni juuç ygei baisan Menee tus kolkoozdoni 200 ynieetei feerme bii, kolkoozçon byken kubiingaa medeldee ynieetei ba ziize maltai, kolkoozçon bol azalta ederteе 7,5 kilograam tariaa ba 7 tek. menge ababa.

47 erke ailaar byriden togtoson negee kolkoozdoni, feerme deereni 240 ynieed bii baina, tyynees gadana, kolkoozçon byken kubiin ynieedtei baina. Dunda Zişeegeer nege kolkoozçon bol nege azalta ederteе 50-50 ceentnir tariaa abazai 25 ceentnirees baga tariaa abasan negeç kyn ygei.

Geke zuuraa, eceen maltai ba kolkoozçon byken bygedeeree kubiin ynlee ygei baisan kolkooznuudç baika juma.

Bykii teleelegçed bol kolkooznuud dotoroo şine şine bariigznuud nemeze baisan tukai temdeglebe gebel: maliin bairanuud ger bairanuud, eligterostaancenuud, klyybyyd, doloon ziliin surguulinuud, g. m. Kolkooziin aza akuin kegzelte bolbol şine şine maşiinanuud ba avtomobiilnuudiigi erike erilgetei bolzo baina.

„Treeti internacionaal" geze kolkooziin teleefegçe nek Kizniaak bol tedener kadaa gancakan tariaa cokibgo ba gazariin usalunriigi eligtrigiin kyçeer jabuulna bişe karin 300 tologoi gakain baisan bairiigi eligtriiçestveer dulaacuulanamdi geze keerebe-

—Zaa tiigeed, gakaitnai enyyniigi mederne juudaa?—geze neker Staalin ineegeed asuuna.

—Kari, eşee kaişan geze mederne geze sananabta—geze tere teleelegçed basa ineegeed kariuucana.

—Traansformaatarmanai jike sain, bidende eşee oroi gancaken motoor ba proveod baigaa kadani bidener bol bykii poolioo gereltyylze ba eligtriiçesteveer kedelze çadakasan geze keleed, nek. Kizniaak tegeskebe.

Teleelegçediin olonkini kadaa kedee nutagiin sojol bolbosoroliin kegzolte, sojol bolbosoroliin erilte aikabtar jike baisaniigi temdeglnbe.—tariaa talkan bidende jike, azakuimnai bekizeze baina, menee bygede

zon bolbosorongui aza baidal teeşe zedkeze baina geze telee legçed kelebe.

Nileed oloniini bol iigeze ceke ekilen keleseni.

—Nadiigi teleelegçe bolgon sungakadaa, kedee dereebnede sojol gegeerel jikeer keregtei, kinoo. teaatr, surguuli, sain sain nom debteryyd, radioo, agronoomuud begeed jere tavaar byri jikeer keregtei baina geze nek. Staalin tanda keleerei geze baiza ceke guisan juma.

Neker Staalin bol sain sain çadamar kedelmeçediigi brigadiirnuud bolgon şileze çadagda ba juu, tedeniigi demei demei selgene ygei juu geze baiza kolkooziin brigadiirnariin kedelmeri tuşaa sonirkoson Neked Staalin ba Kaganooviç kojor bol kolkooz dotoroo bysegyiçyydiin baidal tukai jikeer sonirkozo, tedeneriigi toodog ygei baina bişe juu, ker olon ekenernyyd brigadiirnuud, kolkooziin tyryylegçener baina juu geze baiza asuuba. Tedener bol teleelegçediin dunda ekenernyyd eceen, 50 kynyydiin oroidoo nege keden ekenernyyd baina geze mokoozo temdeglebe.

Teleelegçed bol ene kadaa endyy geişe geze zebşeereed, menee ekenernyyd bol kolkooz dotoroo ton erkiin suuri ezelne geze keerebe. Tedeneriin byteedeg ygei azal geze ogto ygei.

Men enyyniigi Ariina Dovgaali geze ekener teleelegçe lablan batalba.

Zaa, menee ekenernyydte jamar baina geişeb, deere boloo geişe juu, tariaaçan bol samagadaa cokikoo bolioo geişe juu—geze tyynees nek. Staalin asuuba.

Dovgaali bol tyryyçer tere asuu daliini oilgooç ygei baitaraa, oilgokikodoo ineegeed—kolkooz dotoroo iigeze bolko geişe juu urida bolzo baisan juuma menee alaga geze kelebe.

Prosiaanskiin MTS ulas teriin keltesiin naçaalniig nek. Voolkov bol MTS ba u'as teriin keltesnyyd kaişan geze kedelmerilze baisan tukai keerebe. Tere bol manai kedee azaliigi erkilke zurgeenuud kadaa bişe todoor kedelmerilne geze temdegleed, traagtar zasakiin tula keregtei zapaas keregseliigi kyrgeke jabadalda garsan osoldol 1 kyn tus çaasti keregsel iişe tiişeni elgeke keregiigi tesebledeg terenii zemeer bolsoniigi zaaza egebe SSRK GTAK bol tus MSS gi 330 ga gazartaigaar emçiin eerlin aza akui tekeer kiigi duradkaba. Ene bol MTS gi bişiikan sovkooz bolgon şilzyyleed, tyynii ceke jabuulka kedelmerieeseni zaisuulza baina.

—Iigeze gazarkan buruu juuma kiibe—geze nek. Staalin kelebe.

Neked Staalin ba Kaganooviç bol MTS azal kereg tukai ba engiin tyryyn Dnepropetroovskiin mozodo selgyylen tarika tarilga jamar janzaar kaişan geze jabuulagdadag baisan tukai Voolkovoos todorkoigoor asuuba.

Ede bygediin eceste **Neker Staalin bol yge kelekiigi teleelegçedees gu'sanda kariuu bolgon nege bagalkan yge kelebe Neker Staalin** bol kolkooznuudiin gyicedkelnyyd tukai keleed, ene bol zebken ekin tyryyçiin alkamuud geişe geze zaana. 10-12 kilograamç azalta ederte kyrtebel eşee baga. Byri jike keregtei. Tiin kerbee kolkoozçon bol kolkooztoo ynen sedkeleeree kedelmerilbel nileed jike ilyy bii bolko baina. Menee juu byteegeed baisan ede bol ekin, anka tyryyçiin alkamuud men bolno. Bygedeeree çanga çaoaltai suukiin tula eşee jikeer byteekeer oroldoko. Çanga kadaltai aza baidalda kereglegdeke juma menee bultedaa bii baina. Kolkooznuudta sain sain gazarnuud begeed kulaaguudiin sanaandaa orkoor bişe tiime jike bii baina.

Meneemnai keseg keseg byken gazariigi kudaldaza abadag begeed, enyynii telee keden zilde menge cugluulza suudag uridanai cag bişe baina şuu, Menee gazar geiçemnai kolkooz to yje nasaarani bekizyylen egtesen, arad zonii ba niitiin medelde baina geiçe. Taanar gancakan kedelmeri kiize gazartaa eesediingee azalaar etegzyylegtei, gazariatanai dutuu juma baika ygei kolkooznuudta tyynees gadna traagtarnuud, kedee azaliin maşiinanuud b'i begeed, kuaaguud ba pomeeçegyydiin sanaan zyynde orkcorbize jikeer bii kajamdaa, Tanda traagtar ba maşiinanuud ulam byri jike bol zo baika bolno. Ecesee, kolkooznuud bol eesediingee kedelmeriçen tariaaçanii zasagtai begeed tereni tariaaçanda ali bykii zeb segyydeer ali bykii kemzeegeer tusaldag baina. Tariaaçan arad bol tedeniigi tusalza bojuu dem zeerge egçe baisan eesediingee soveed zasagtai bişe ondoo geren delekei deere ygei baina Kolkoozdo kamtarsan azalçan tariaaçanda sain sain gazar egedeg, tedende maşiina traagtar egedeg tedeniigi darlagçad ba melzegçedees kamgaaldag tiime zasag gancakan manai oron do baina şuu Enyygeer bolkoloo, çanga çadaltai suukiin tula kolkooznuudta keregtei juma gyiced bij baina şuu Tedende ganca iime juma eşee keregtei baina gebel: kolkooztoo yneni sedkeleeree sainaar kedelke ba kolkooziin zeeriigi gamnaka. Kerbee bykii kolkoozçon, gancakan olonkini bişe bygedeeree ynen sedkeleeree sain kedelmerilbel kolkoozuud bol produugtaar deberke bolno teden bol bykii zeerieer bajazaka bolko begeed manai o on bol delekei deere ton bajan oron bolko bolno,

Kedee dereebnede eb baraa jikeer abaaçaka tukai keleke juuma bol-enyyn tukai kasagiin gazar ba nam bol oroldoko bana. Enyyn tukai taanar saaaagaa byy zoboko ygeidetnai bolno.

Jarildaza, keereldeze dyyrgesenii syylde neked Staalin ba kagaroonviç bol teleelegçedtei kalunnaar amarçalalcaad taraba.

D-Yde kotiin namiin XVI-konfereenca dyyrebe

Dekaabri 31 nii ydeşiin kual deere n. n. Iirbaanov, ba Vişnieevkii makaarav gegçediin iledkelnyyd togtoolnuudiigi batalza, konfereenceni kotiin namiin emkiin udaridaka gazarnuudiigi ba namiin moziin X konfereencede teleelegçedligi sungaba.

BK(b) N-iin kotkomiin pleenymda sungagdasan nekedyyd jebel:

1 Iirbaanov M, N (BK(b) N-iin mozkomiin sekretaar) 2 Verkodyybov S (Nam. mozkomiin emkidken baiguulka keltesiin erkilegçe Arkomsoviin 3 Dorziin D. (B. M tyryy) 4 Nikitrov (OGPY) 5 Dyydnikov (şeliin zavood) 6 Nimiin C (tipograafi) 7 Iliuuşkiin (kotkom 8. Vampiliin (kotkom) 9. Dybroovskii (kotkom) 10 Medooviin (kot. soveediin tyryy) 11. şyvaalov (leesezavood) 12 Kavalioov (Sormontyvtoosg) 13. Troickii (zomon. tyvtoorga) 14. Zolotyykiin (telegraafin ulas teriin keltes) 15. Şariipov usan zam) BLKZK-iin 16. Staavir kotkom) 17. Belokooniv (PVRZ) 18, Vişneevskii (kotkom) 19. Antoonov (şeliin zavood) 20. Mideediv ko(soveed) 21. Mişileeviç (CRK) 22. Çernik) (kot. milii e 23. presnicov (Ceregiin bed) 24. Boloviincev 25 Cebeniin (morin ceregees) 26 Buraanov (cerengiin) 27 Krygloov temer zam) 28 Okloopkov temer zam 29 Iivtyşeenko (temer zam) 30 Milçaanov 31 Çeveernik 32 Mogcoojev 33 Yşakoova 34 Mojcorov (PVRZ) 35. Gatayylina (PVRZ) 36 Nikolaajev (miliice) 37. Boriiso 38. Kliistov (BM Praavda- 39. Ivanoov (tipograafi) 40. Zaglvboodski 41. Fioodorov (KAKDS) 42. Denlisev Riabyykin 44. Kypriljaanova (Kotkom) 45. Baltakiinova (kopsojuuz) 46. Ciiciva monrabfaag)

Kotkomiin geşyydiin kandidaadnuud

1 Sisilkiin KLKDS) 2. Niziimov 4 Fiiler 5 Alçakaanov (CRK) 5: Mandaatav 6. Dabaanov 7. Andysiinko 8. Vaşiiijev 9. Nikiiforov 10. Abraamov 11. Korooşkiik 12. Zidkoov 13, Ziybanyydrav 14. Kyprijanov 15. Dalbaajeva 16. Kostiicen

Şalgaltiin komiis

1. Dreeman 2. Miroonova 3. Saviincov.

Tedenii kandiidaadnuud.

1. Beviiz 2, Kriigeli

BK(b) N kotiin kinuka komiisiin geşyydiigi batalsani

1. Morkiizov (Moziin KK-iin tyryy), 2. kaarklis (Moz. KK tyryvgiigi orogço), 3. Makaarov(K ot. KK) 4.Mirakyyliv 5. Şafraan, 6. Kamagaanov, 7.Krjaziv, 8. Aloovnikov, 9. Romaanov, 10 Dorgyyjev, 11. Kniazev, 12. Jaakovlev, 13. Baloot, 14 Şylyynov, 15. Kaliinin, 16.Aksinooviç, 17. Vodogreejiv, 18. Yşakoov, 19. Jirbaanova, 20 Zidoşev, 21. Kanavjalav.

Nek. Dorziin bol kotiin XVI konfereenciin kiisen azaliin dyngyyd tukai tobçokon yge kelze namiin udaridalgiigi cag darui yndeseer çinedken baiguulka jubadaliigi çukal bolgozo temdegleed, konfereenciigi dyyrgebe.

Kotkomiin negedegeer pleenym bolbo.

Kotiin 16 duguar konferenciin syylde kotkoomiin negedegeer pleenym tatagdazai.

Pleenymiin togtoosoni bol KB(b)N-iin kotkomiin kariu salgata sekretaarta nek. Vişneevskiigi negen duugaar batalba.

Kotkomiin tobçoonii geçyydte pleenymiin sungasani:

1 Vişnieevski, 2, Vaampiliin, 3. Dybroovskii, 4. Zolotyyki, 5. Mojoorov, 6 Troickii, 7. Jiiu uşkiin, 8. Medoovri, 9, Zagluboo dskii, 10 Kryglov, 11. Şariipov.

Tedenii kamdidaaduudta

1. Staaver, 2. Baltakiinova ba 3. Riiistov

Kotkomiin keltesnyydiin erkilegçediigi batalsanii

1. Sojol ba surtaliin keltesiin erkilegçede nek. Vaampiliin, 2. Agitaaca ba niitiin kelteste nek. Dybroovskii, 3. Kaadriin keltes nek. Jiiyyşkin,

Kotiin, namiin kinaka kinaka komiisiin pleenym bol, kinaka komiisiin ryryylegçede nek. Makaaraviigi negen duugaar batalba.

Kot. kinaka kamiisiin priizidiyymde sungagaçad:
1. Makaarav, 2. Safraan, 3. Ramaanov, 4. Dorgyyjev, 5. Kniaazav, 6. Şylyynov.

Kot. kinaka komiisiin namiin kobeegede batalagdagçad:
1. Mirukyyliv, 2. Kamagaanov, 3. kniaazev, 4. Kaakovlev ba 5. Sksinooviç

MEDEECEL

Meneeder ydeşiin 6 cagta ulasiin teaatarta BK(в) Namiin Bur-Mongol moziin X-dugaar **konfereence** neegdene.

Teleelegçed **Mandaataaraa** ва namiin ideвkiteн **uriaaliin bileedeer** orono.

BK (в) N-iin Burmoskom

Tosoo nokoido idyylze baina

Kori. Doodo Kyrbiin somonii „Internacionaal" arteel bol 33 onii synii beledkeliigi odoo kyrter dyyrgeedyi eşee 68 ceent syy dutuu baina.

Arteeliin pravlieeni enyyn. tukai jamarç kemzee abadag ygei begeed, karin kladavşiig Dorzi gegçe keden dakin nokoigoo ambaarta kaaza keden kiito toso ba maka idyylsen baika juma.

Gadna, syy beledkeliin tasagiin itegemzetenii jireze tesebee gyicedkekiigi duradkakada „tuşaakaa medeze bainabdi" geze badaçaad amarkan suuza baina.

Iime jabadalda busuukaa kemzee abka keregtei.

Bolod, Balta

Bargazanii namiin emki bol ceberlelgiin komiisiin duradkaliigi ene ədəriin kədəlməriiin prograama bolgoko josotoi

BARGAZANII EMKIIIN DAIÇALKUI YYRGENYYD

Namiin Mozkomiin matirijaalaas)

Əngərsən ziliin niuurta Bargazan aimagiin namiin emkiiin jabuulsan kədəlməriiin dəngiigi gargakada zarim keden gyicedkel amzaltanuud baika baina geze BK(b) Namiin Mozün komiteed əəriingəə əgəsən baicaal ba duradkalnuud dotoroo temdeglesen baina.

Bargazan aimagiin namiin emki bol azakui ba ulas təriin çanartai gol gol kampaaninuudiin təsəbiigi gyicedkesen ba ilyybçelen gyicedkeze çadasan baina gebel: kabariin tariigiin təsəb 104 proc. əbəsəkuriaalga 110 proc. tariaanii tuşaalga bol mən gyiced dyyrgegdesen. 1932 onii tarilgiin gazartai zişeelbel tarilgiin talmai bol 12,8 proc. ergədesen baina,

Gol gol dutagdalnuud

Odoo bolood dyyrsen namiin emkiiin ceberlelge bol namiin emkiiin kədəlməridə kedii iime amzaltanuudiin baibaç, tyynii zabsaraa nileed jikeken alduu ba dutuunuudiigi emki dotoroosoni şuud ileryylen gargasan baina.

Tere aldagdal ba dutagdalnuud bol Mozkomiin əgəsən baicaal ba duradkalnuud ton tobçoor temdeglegdesen ba tyyn de bolşoviig josonii anaaliz kiigdesen.

Odoonii yje baidaltai taaruulan, əəsədiingəə temeceliin meetediigi selgesen angiiin daisan—kulaag, lama ba nojod bol aimagiin kuuçan kətəlbəriiin kulaag josonii praagtikiigi keregleze, kolkooznuud dotoroo şurgan orozo, kolkooznuudiin azal kədəlməri ba aduusa maliigi aikabtar jikeer syidken sandargasan, maliin too tologoin korooltiigi tuiliin jikeer kiisen baika juma.

Maliin too tologoigi 1930 ondo baisan baidaltaini zergeçyyleed yzebel: eberte mal—63% morid—37,5%, ba koni, jamaan 77% koroson baina. Iime zigşyyritei uçar baidal jun deerees yndeselsen bainab gekede kolkooznuudiin jikenkini angiiin karşa daisan etegeedeer buzarlasan, Aimagiin GK-iin kuuçan tyryylegçiin zaabariaar kolkooznuudaas ceberlegdesen 35 koton ailnuud bol gedergee kolkooztoo oruulagdasan baina. Eenyyntei negen kamta dunda çadaltaniigi kulaag geze toolzo kolkoozoosoni ceberlen gargasan jabadalnuud baisan. Bargazanii namiin emki bol kolkooznuudiigi azakui ba emkidkeliin talaar bekizyylke tukai kədəlməriigi sula jabuulsan gebel: nileed olon kolkooznuud dotoroo yrgelziin brigaadanuud baiguulagdaza, azal kədəlməriiin toocoo byridkel bol emkidkegdee ygei, kulaaguudiin tegşedkel ba ezegyi jabadalnuud ton olon orson azal kədəlməriiin socialiis meeted—mərlicəə ba udaarniglalga delgeryylegdee ygei.

Əmçiin azaltanii dundaki kədəlməri oişoogdodog ygei, niite nebterelgiin kədəlməri ton sula jabuulagdadag. Kuuli zakiraanii meetedeer jikenkiidee kədəlmərildəg ba ygeiteiçyydte katuu daabari əgəsən uçaruud baisan (Gaargiin somsoveed)

Kolkooznuud dotoroo bələg kulaaguudiin kiize baisan syidken korloko ba niitiin socialiis zəəriigi kulagailka jabadalundtai temeceke kereg bol namiin yyr, aikom ba məşkəkə, mərdəkə emki zurgaanuudiin bodoto azal kədəlməri deere negen gol suuri ezelze çadaa ygei. Namiin emki bol kədəlmərieə şinedkee ygei, yyrnyyd bol kolkooznuudiigi azakui ba emkidkeliin talaar bekizyylke kədəlməri jabuulaa ygei.

Ceberlelge bol jikeken kubilalta kiisen

Namiin seberlelge bol aimagiin kətəlbəriiin angiiin daisan etegeedeer buzarlasaniigi şuud ileryylsen gebel: AGK diin kuuçan tyryy Lamadkaanii, aikomiin niitiin keltesiigi daagça Dampiliin, Gegeereliin tasagiigi daagça Zybkoov ba gazariin tasagiigi daagça Tanganii gegçed mar kagar daisan etegeedyyd baisan. Enyyn deerees aimagiin namiin emkiiin ilangajaa mal azaliin talaar iime jikeken tasaldaltai baisani ton ileken bəgəəd namiin emki bol cag bolzor dotoriin tede buzagai etegeedyydiigi emki dotoroos sugar tataza, zailuulkiin çanga kemzee abaa ygei, angiiin seremziigi 'mokoodoson kereg mən bolno.

Kamta deeree 256 geşyyd ba 80 kandidaaduud şalgaltada orozo, tyynees 81 kyn namaas gargagdasan. Namaas gargagçadiin jikenkini angiiin daisan etegeedyyd ba nam ba zasagiin gazariin zuram disceplinigi ebdegçed baisan. Namaas gargagdasan tede 81 kynii 40% angiiin karşa daisan ba tedentei ebseze yzelee kubilagçad baisan.

Namiin ceberlelge Bargazanii namiin emkiigi gancakan angiiin daisan etegeedeer buzarlasaniigi ceberlesen bişe tyyntei negen kamta namiin byke emkiigi goritoikon segserçe, tyynii daiçalkui çadabariigi bekizyylsen ba namiin yyrnyydiin bodoto kədəlməridə jikeken tusa kiisen.

Ceberlelgiin komiisiin yskelgeer əbəsə tariaa kuriaalga ba tariaatuşaalgiigi amzaltatai dyyrgekiin təlee namiin yyrnyyd koorondiin socialiis mərlicəə emkidkegdeze, kamta 15 yyrnyyd mərlicesən. Kuramkan, Kubiskal ba Karamodonii yyrnyyd bol namiin ceberlelgiigi ugtaza, tariaanii tuşaalgiigi ogtiaabri 1 kyrter gyicedkesen.

Ceberlelgiin syyleer nileed olon yyrnyydiin kədəlməri eris dabkiltanuud bii bolson gebel:

Konseerviin zavoodiin yyr bol ceberlelgiin urida nege ədəriin 3.000 baanka konseerve gargadag baisan aad ceberlelgiin əngərsənii koito sarada ədəriin 8.000 baanka konseerve gargadag bolzo, çanariin talaar mən ilalta tuilaza 3 proceenteni kereg ygei muu konseerve gardag baisanaa 0,5 proceente kyrteree dooşoo bolson baina.

Ceberlelgiin urida byke aimagiin kolkooznuud dotoroo 29 komnniistanar—udaarniguud baisan aad ceberlelgiin yjede Gaarga, kubiskal ba Aliinii—eneken gurban yyrnyyd dotoroo 18 komuniistanar—udaarniguud bii bolson.

Namiin gegeereliin surguuliigi sergeen saizaruulka talaar Gaargiin ba soveediin yyrnyyd bol nileed amzaltatai kədəlməri jabuulza, dykerigyydiigi bii bolgoson.

Ene ədəriin çukala yyrgenyyd

Bargazanii aimagiin namiin emki bol namiin ceberlelgiin yreer tuilsan zarim keden amzaltanuudaa əəriingəə ədər byriin kədəlməridə ulam caaşani bekizyylke ba delgeryylkiin yndeseer aimag dotoroo socialiis baiguulaltiin byke salbarinuud deere garça jiresen aldagdal ba dutagdalnuudiigi cag darui usad kaza, əəriingəə aimagiin Buriaad oronii erkim zergiin aimaguudiin negen mən bolgoko ariuun ujalgatai baina,

Ene zoriigiigi tuilkiin tula „Aikom ba aimagiin namiin byke emki bol kamagiin tyryynde əəriingəə namiin emkiigi bekizyylke ba çangadakaka keregte ba mən tereçelen aimag dotoriin byke kədəlməriigi kətəlkə kətəlbəridəə gol ankaralaa tabika josotoi, bəgəəd enyynii tula namiin emkiiin byke kədəlməriini ba kamagiin tyryynde namiin edebkitenii kədəlməriigi yndesəereni şinedken zasaka idebkiteniigi zokiko salbarinuud deere kubaarilan tabika tukai təsəbiigi arban konogiin bolzor dotor zokioogood kyçendeni kyrgəke keregtei“ BK(b) Namiin MK-iin duradkalaas)

Bargazan aimagiin erke baidal deere abaad yzebel maliin əskəbəri bol nileed jikeken udka çanartai bəgəəd aimagiin ekonoomiko dotoroo baga bişe baira ezelze baidag baina. Uçar iime deerees aimag dotoroo byke malnuudiin dulaan baira kotoor ali zerge kangagdaad baisaniigi cag darui şalgan yzeze, kerbee, zarim negen gazaraa koto baira bariigiin gyiceze çadaa ygei baibal, tyyniigi kurdan argaar gyiceeke kemzeenyydiigi abka. Ene cagaa maliin kynese tezeeliigi kubaarilka, mal azaliin brigaadanuudiigi too gyiceeze bekizyylke ba maliin too tologoigi oloşoruulka tukai kemzeenyydiigi jabuulka çukala yyrge mən.

BK(b) Namiin Mozkomiin tobçoo bol əəsədiingəə əgəsən baicaal ba duradkal dotoroo Aikom ba AGK-iigi ujalgalsani: „...1934 onii janvaari 10 kyrter ... 2-dugaar tabanzil dotoroo maliin too tologoigi oloşoruulka tukai tobço (todorkoi ba taaramzatai təsəbiigi zokioogood BK(b) Namiin MK ba AKS-iin yzemze ba batalamzada tabika

Socialiis mal azal tukai BK(b) Namiin MK ba AKS-diin togtooliigi bodoto deereni bejelyylke tukai tobço təsəb zokioogood, tyyniigi 1934 onii janvaari 20 kyrteibyke yyrnyyd, kolkooznuud ba əmçiin azaltanii dunda zəblən kelceke“ Ene bol mal azalda jikenki kyçe çadalaa tabika tukai aimagiin namiin emkiiin urida ton kariuucalgatai yyrge tabina,

Kolkoozçonii yker ygei uçar baidaliigi usadkaka keregiigi socialiis mal azaliin too tologoigi oloçoruulka jabuulgatai kamta kolbogduulan tabiza, BK(b) Namiiu Mozkom ba AKS iin tuskai direegtiiviin yndeseer təsəb zokioozo. oiriin cagaa gyicedkel bolgoko uçartai.

Mən tereçelen kolkoozçon—udaarniguudiigi kolkooziin kətəlbəri deere şuud degzyylen oruulza, azal ba toocoogi zəbəər emkidkeke jabadaliigi kangan, yileabəriiin brigaadanuudiigi bekizyylke mərəər negen sariin bolzor dotor kolkooznuudiigi azakui ba emkidkeliin talaar bekizyylke tukai bodoto kemzee jabuulganuudiigi gyicedken kangaka josotoi geze aikom ba AGK-gi Moziin namiin komiteed bol bataar ujalgalsan baina,

Mənəə ədəriin çukala zoriigonuudiin negen bolko kabariin tarilgiin kampaanida beledkeke tobço təsəbiigi zokioozo, tyyniigi bodoto azal kereg deereni bejelyylke jabadalda orko ba enyyniigi toiruulan kolkoozçon ba əmçiin azaltan aradiigi elsyylke kereg baina. Kabariin tarilgada beledkesen kədəmərliin gol çukala zyilenyyd gebel yrisenii tariaagi 100% dyyrgeke kedəə azaliin maşiina zebsegyydiigi gyiced abka ba maşiina zebsegyydiin zasabarilka təsəbiigi oiriin cagaa dyyrgeke, şirelgiin kyçiigi beledkeke ba morid iigi karuulaka tezeeke jabadaliigi saizaruulka kereg mən bəgəəd enyyniigi kelen deeree bişe bodoto azal deereni bejelyylke josotoi.

Urgaciigi deeşelyylke tukai agroteeknigiin kemzee jabuulganuudiigi kiike, enyynii negen çukala zyil bol mənəə əbəliin yjede kolkooziin pooli deere casa togtooko kampaani mən bəgəəd aimag dotoroo ene kədəlməriiin sula jabaza baisaniigi karaadaa abça, tuskai təsəbiin josoor emkitei kədəlməri jabuulka josotoi baina.

Aimagiin aparaad ba kamagiin tyryynde aimagiin gazariin tasagiin şinedken zasaza, ene kədəlməridə ilangajaa yndesen arad zonoos angiiin talaar batabeki kolkoozçon—udaarniguudiigi degzyylen oruulza, kədəlməriçenii toogi gyiceeze, tede şine degzyylegdesen kaadrada ədəriin byriiin bodoto tuslamza əgçə baika.

Gadana Bargazan aimagiin erke baidal deere abaad yzebel an ba zagasanii agnuuri bol tuiliin jikeken udka çanartai kereg mən bəgəəd aimagiin namiin komiteed ba AGK bol 1934 onii niuurta an ba zagasanii azaliigi ezemden aşaglaka tukai kelceze, enyyniigi kətəlkə kətəlbəriee eris şinedken zasaka josotoi baina: Angiin arasa beledkeliin təsəbiin gyicedkel ba ulasiin zagasa bariigiin talaar zagasanii bariigiin təsəbiin gyicedkel ba Bargazan—adagiin konseerviin zavoodiin kədəlmərinyydiigi negen sariin bolzor dotor narin şalgaza yzeke tukai AKK KTI-gi Mozkomiin zygees ujalgalsan.

Bargazan aimagiin namiin emki bol ceberlelgiin komiisiin baicaal ba duradkalnuudiigi oiriin ədəryydte byke yyrnyyd ba kolkooznuudiin kural deere kelsen, oiriin ədərnyydte jabuulka kədəlməriiin daiçalkui prograama mən bolgoko josotoi.

Ceberlelgiin komiisiin baicaal ba duradkalnuudiigi gyicedken bejelyylke jabadal bol Bargazanii namiin emkiiin kədəlməriigi ulam byri idebkitei bolgozo, butacokigdoson bolboç, kog ygeigeer zailuulagdaza çadagdaa yldesen angiiin daisan niudargaçuudiigi ba mən tereçelen namiin gol şugamaas keblersen baruun „zyynii“ oportuniistanariigi esergyy karaza temeceke daiçalkui çadabarini ulam deeşelyylke josotoi

Kolkooznuudaas kolodobo.

Kori. Aimagiin gazariin tasag bol kolkooznuudtaigaa bodoto amidii kolboo keke jabadaliigi ogto mededeg ygei baina. Ziş.:

Doodo-Kyrbiliin kolkoozto 32 onoos ekileed odoo kyrter gazariin tasagiin zygees negeç kyn jabaza zaabari əgəəgyi.

Kolkoozçon bol „jamar tasagaas kətəlbəri əgədəg jumbei“ geze kelceze baidag baina. Getele, gazariin tasagta 20 şakam ulas albakaaza baidag kebertei.

Enyynees koişo kolkooznuudtaa ali bolko argaar bodoto zaabari əgçə baika çukala.

Bolod, Balta.

Tipografija „BM Pravda“ i „Ynen“